

INHOUD

1	VOORWOORD	2
2	VOICES	3
3	Interculturele dialoog in de sector.....	4
4	Focus op de sociaal – culturele functie van een moskee	5
5	Boodschap ter gelegenheid van de 5e verjaardag van de Roma deportatie in Gent ..	9
6	Gent helpt. Wegwijzer voor initiatiefnemers.....	11
7	Voorstelling leden	12
7.1	<i>Flux</i>	<i>14</i>
7.2	<i>Somali Sport en Cultuur Jongeren in België (SSCJB).....</i>	<i>14</i>
7.3	<i>Mariam.....</i>	<i>17</i>
8	Activiteiten.....	17
8.1	<i>Soedanese Gemeenschap.....</i>	<i>17</i>
8.2	<i>Ladies First.....</i>	<i>18</i>
8.3	<i>Nieuwjaarsreceptie FZO-VL</i>	<i>21</i>
8.4	<i>Interculturele vrouwendag 2005.....</i>	<i>20</i>

COLOFON

Federatie van Zelforganisaties in Vlaanderen vzw

Tolhuislaan 84 A

9000 GENT

Tel 09 235 26 30

e-mail: info@fzovl.be

Fax 09 235 26 39

www.fzovl.be

redactieraad: Tine Devaere, Mustafa Sonmez, Ridvan Can, Ceylan Kara

verantwoordelijke uitgever: Ceylan Kara

Lay-out en vormgeving: Mustafa Sönmez en Ridvan Can

De auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn bijdrage

Foto cover: Nadia Kabbar van de Soedanese Gemeenschap, hennaschilderen tijdens de Interculturele Vrouwendag

1 VOORWOORD

Beste lezers,

Op verschillende vlakken scoren allochtonen minder dan autochtonen. Dit is niet anders binnen onderwijs en economie.

Binnen het **onderwijs** is er een grote concentratie van allochtone kinderen in beroepsrichtingen. Zij worden, omwille van verschillende redenen, nog altijd onvoldoende gemotiveerd ASO te volgen. Op die manier vallen zij ook uit de boot wat betreft de doorstroming naar hoger onderwijs.

In vergelijking met 10 jaar geleden is er een kwantitatieve stijging van allochtone kinderen binnen het ASO, maar proportioneel is de vooruitgang niet zo groot. De doorstroming naar het hoger onderwijs is ook toegenomen maar stelt procentueel weinig voor.

Zoals het een goede voorzitter van een federatie past, wil ik eventjes stilstaan bij de verantwoordelijkheden van het allochtoon middenveld binnen deze problematiek. Zelforganisaties moeten de gemeenschap(en) extra motiveren en het belang aantonen hun kinderen ASO-richtingen te doen volgen. Onderwijs heeft een zeer belangrijke functie binnen het proces van integratie, emancipatie en participatie van de allochtone gemeenschap in de Vlaamse samenleving.

Als overkoepelend en ondersteunend orgaan zijn wij overtuigd dat organisaties en verenigingen, actief binnen het onderwijs, extra moeten worden ondersteund op verschillende vlakken: werking, inhoud, financieel, logistiek,.. De verschillende overheden hebben hierin een zeer belangrijke verantwoordelijkheid. Zij moeten het voorbeeld geven, de andere actoren op het terrein zullen wel volgen. Tal van organisaties, actief met allochtone jongeren, waaronder jeugdhuizen, zijn erkend en worden financieel ondersteund door Stad Gent. Deze jongeren worden opgevangen buiten de schooluren. Spijtig genoeg zien wij dat hier zeer weinig aandacht wordt geschonken aan onderwijsthema's. Daarnaast zijn er tal van (zelf)organisaties en verenigingen specifiek bezig met de onderwijsproblematiek binnen de allochtone gemeenschap. Spijtig genoeg zien wij dat voor hen geen financiële middelen worden vrijgemaakt, ondanks de erkenning van de

problematiek door de overheden op verschillende niveaus. Over een discrepantie tussen theorie en praktijk gesproken.

Binnen de **economische sector** vinden wij allochtonen terug in 4 subsectoren: de productiesector (zeer beperkt), de horecasector, klein- en groothandel en tenslotte binnen de vrije beroepen (ook zeer beperkt).

De eerste generatie allochtonen zijn naar hier gekomen als gastarbeiders. Zij waren tewerkgesteld in zeer erbarmelijke omstandigheden. Vandaag zien wij dat allochtonen stappen hebben gezet binnen de zakenwereld. Dat dit maar een kleine minderheid is binnen de allochtone gemeenschap is een feit. Maar dat dit de beeldvorming rond allochtonen positief beïnvloedt kan niet worden ontkend.

In Gent zien we in bepaalde wijken (Sleepstraat, Dendermondsesteenweg, Ledeborg, Wondelgemstraat, Bevrijdingslaan) een grote concentratie van winkels met allochtone zaakvoerders. Dit is een levend bewijs dat allochtonen actief een bijdrage leveren aan de economie (directe belasting, indirecte belasting, sociale zekerheid, tewerkstelling, omzetcijfer van autochtone producenten en leveranciers,)

Spijtig genoeg dient er echter vastgesteld te worden dat er zeer weinig interactie is met autochtone zaakvoerders. Bovendien is er een stigmatisering dat de (allochtone) winkelstraten enkel toegankelijk zijn voor allochtonen. Uiteraard klopt dit niet.

De allerbelangrijkste parameter voor een zaakvoerder zijn omzetcijfers. Het enige middel om deze op te krikken is meer klanten. Om meer klanten te lokken is er dringend nood aan een herwaardering van deze winkelstraten. Iedereen winkelt en vertoeft liever in een mooie gestructureerde omgeving. Opgelet, herwaardering staat in deze niet gelijk aan sociale begeleiding. Men mag deze winkelstraten niet aan hun lot overlaten. De lokale overheid moet proportioneel evenveel investeren in alle winkelstraten.

Ceylan Kara
voorzitter FZO-VL

2 VOICES

Voices is een driemaandelijks publicatie van FZO-VL. Hierdoor hebben de aangesloten leden de mogelijkheid om hun ideeën, activiteiten, opvattingen,... bekend te maken bij een breder publiek.

Dit betekent echter niet dat niet aangesloten verenigingen of individuen geen bijdrage zouden kunnen of mogen leveren. Als pluralistisch en democratisch ingestelde federatie willen wij zoveel mogelijk stemmen (voices) laten horen. Ook al zijn het niet steeds de onze.

Alle onderwerpen die in meerdere of mindere mate in de interessesfeer van onze doelgroepen liggen mogen aan bod komen. Bij deze zijn al onze lezers en geïnteresseerden uitgenodigd.

De bijdragen kunnen ook in andere talen worden gepubliceerd.

Mensen die naast het schrijven ook intensiever met de publicaties willen bezig zijn kunnen zich ook kandidaat stellen tot het zetelen in de redactieraad.

Zijn er overtuigden? Jullie kunnen zich richten tot:

Laat je horen !

FZO-VL – redactieraad

Tolhuislaan 84 A – 9000 GENT

Tel 09 235 26 30

Fax 09 235 26 39

e-mail: info@fzovl.be

www.fzovl.be

Ridvan Can
coördinator FZO-VL

3 INTERCULTURELE DIALOOG IN DE SECTOR

Interculturele communicatie is één van die begrippen die de laatste jaren een enorme opgang heeft gekend. Daar waar het een goeie twintig jaar geleden nog een marginaal en uiterst gespecialiseerd gebiedje was op het raakvlak van de taalkunde, de sociale psychologie en de antropologie, is het nu een huis-tuin-en-keuken-term geworden, die door specialisten en plannenmakers in diverse gebieden om de haverklap in de mond wordt genomen. Meestal gaan deze verwijzingen gepaard met een beklemtoning van het grote belang van interculturele communicatie. Zakenmensen praten erover alsof het voortbestaan van hun bedrijf ervan afhangt, politici alsof de stabiliteit van hun samenleving ermee valt of staat. Onderwijsmensen beschouwen het als één van de belangrijkste nieuwe uitdagingen in het onderwijs, welzijns- en vormingswerkers allerhande wijzen op het cruciale belang van interculturele communicatie in hun sector, en zelfs politiemensen volgen nu in grote getallen de opleidingsprogramma's voor een vlottere omgang met migranten, die hen door de overheid worden aangeboden. Het belang van interculturaliteit op zich hoeft niet ontkend te worden. De globalisatie van onze samenleving heeft, parallel met een reeks andere historische ontwikkelingen, in een verhoogd

belang van 'cultuur' geresulteerd. In combinatie met een ideologisch dogma dat cultuur een belangrijk goed is, beschermd en gerespecteerd moet worden, en onder geen beding 'afgenomen' mag worden, leidt dit tot het toekennen van een zeer centrale plaats aan elementen die verband houden met cultuur en zijn afgeleiden ('eigenheid', 'identiteit', 'traditie', 'afkomst'...) in heel wat domeinen van de samenleving. Maar als iets zo belangrijk is, is het natuurlijk essentieel goed te begrijpen wat het betekent. Concreet: wanneer men de mond vol heeft van 'cultuur', 'interculturaliteit' en 'interculturele communicatie', mag men ook verwachten dat er een precies begrip heerst over deze begrippen, dat ze met de nodige nuancering en precisie gehanteerd worden, en dat ze op een consistente en consequente wijze aangewend worden in het denken en werken in dit domein. En dat is nu precies het merkwaardige aan de zaak. Ondanks de gebruiksinflatie van deze begrippen, ondanks de proliferatie aan trainingscursussen en publicaties over interculturele communicatie, blijft dit domein in de greep van de grootst denkbare terminologische en theoretische vaagheid.

Jan Blommaert

4 FOCUS OP DE SOCIAAL – CULTURELE FUNCTIE VAN EEN MOSKEE

Het vormingswerk maar ook andere sectoren van het brede sociaal-culturele veld hebben een heel gamma van technieken en methodieken ontwikkeld teneinde de beoogde doelgroep te bereiken. Dit houdt ondermeer in dat men ook aanwezig dient te zijn in de wijken en buurten waar deze groepen wonen, werken of aanwezig zijn. Soms dient men op straat te gaan om actief te rekruteren, soms kan men terugvallen op reeds bestaande groepen. Het kan ook inhouden dat er dient samengewerkt te worden met tal van andere (laagdrempelige) organisaties, vzw's en instellingen. Waar in de 'klassieke' hulpverlening waar (meestal) een concrete hulpvraag aan de basis van een 'actie' ligt, is binnen het sociaal-cultureel werk het formuleren van de vraag cruciaal voor de start van de effectieve vorming.

In het kader van een inclusief beleid dienen de verschillende initiatieven ook allochtonen (Etnisch Culturele Minderheden) te bereiken. Bovendien vallen de zelforganisaties van het allochtoon verenigingsleven ook onder de structuren van het sociaal-cultureel vormingswerk. Allochtonen hebben van bij het begin een uitgebreid netwerk van formele en informele structuren opgericht die verschillende levenssferen aanbelangden, gaande van religie en onderwijs tot muziek, volksdansen en theater. Deze organisaties zijn meestal etnisch-nationaal georganiseerd. De moskee is een

zelforganisatie 'avant la lettre'. Toch is er tot nog toe, in het kader van het brede sociale en culturele veld, geen rol weggelegd voor deze 'organisatie'. In dit artikel trachten we deze denkoefening te verrichten omdat uit ons onderzoek blijkt dat deze huidige moskeeverenigingen meer te bieden hebben dan men in eerste instantie zou denken.

Recente ontwikkelingen

Evenwicht religieuze en andere functies onder invloed van interne en externe factoren

Op dit concrete lokale niveau van organisatie is er een duidelijke incorporatie zichtbaar van veranderende ideeën. De moskee dient immers voortaan te voldoen aan andere, nieuwe noden. Ook hier past de moskee zich aan aan een veranderde vraag zowel van de eigen gemeenschap (zoals de vraag van de vrouwen en jongeren), als van de andere 'partners' zoals de verschillende beleidsniveaus, de publieke opinie, concrete burens van de moskee etc. Terwijl de moskee oorspronkelijk in de eerste plaats een zelforganisatie was die zich expliciet richtte tot de eigen gemeenschap evolueert ze langzaam naar een openstelling naar de omgeving. Dit proces van 'institutionalisering in de publieke sfeer' (Rath & co:1996) is nauwelijks of slechts ten dele voltooid. Wat betreft de Marokkaanse religieuze gemeenschappen in Gent is er daarom eerder sprake van de 'institutionalisering binnen de eigen groep'. *'De door de groep opgebouwde instituties hebben in dat geval een beperkte reikwijdte en*

geldigheid, namelijk alleen binnen (een deel van) de eigen groep. Die instituties vinden geen (formele) erkenning binnen de samenleving; ze zijn niet opgenomen, geaccepteerd en ingepast in het geheel van instituties van de samenleving.' (Rath & co: 1996) Hoewel bovenstaand citaat de Marokkaanse Gentse moskeeën typeert is er tegelijkertijd een proces van 'ouverture' naar de buitenwereld op te merken. Andere auteurs zien deze 'ouverture' als een logische volgende fase van 'integratie' van moslims in de Europese omgeving en het ontstaan van een Europese islam. (Qureshi:1996). Dit gaat ondermeer gepaard met het ontstaan van nieuw leiderschap door de aanduiding van woordvoerders die de lokale taal beheersen. Terwijl het vroeger de oudere mannen, de oprichters van de moskee waren die het reilen en zeilen bepaalden, zijn het voortaan jongeren die hier opgegroeid en gesocialiseerd zijn die deze (publieke) rol van de moskee opnemen. Op een ander maar daarom niet minder belangrijk niveau merken we de invloed van de verkiezingen van de Moslimexecutieve van België (december 1998), waarbij de moskeeën zich dienden te conformeren aan tal van criteria om in aanmerking te komen voor erkenning; dat kan op zijn beurt mogelijk leiden tot financiële ondersteuning. Hiervoor dienden de verschillende moskeeën in orde te zijn wat betreft hun juridische statuut, dienden ze een minimum aantal gelovigen te vertegenwoordigen (250) enz. Als gevolg van deze verschillende interne en externe ontwikkelingen merkt men dat moskeeën evolueren tot heuse organisaties met deelwerkingen voor jongeren en vrouwen, met een verkozen bestuur dat vooral de wereldlijke materies en de organisatie op zich neemt en

daarnaast de imam die de interne religieuze praktijk regelt. Deze wijzigingen komen het best tot uiting in naamsveranderingen waarbij soms de term 'moskee' of 'religie' volledig verdwijnt. We treffen moskeeën aan met namen als 'educatief', 'sociaal' of 'cultureel' centrum. Onder invloed van een wissel van leiderschap ten voordele van de 2de generatie, merken we ook dat de laatste tijd meer en meer afzonderlijke ruimtes komen voor vrouwen. Ook jongeren vinden beter hun plaats in de moskee door de aanpassingen in de infrastructuur maar ook door een grotere openheid, ook in de geesten van het huidig bestuur. Een andere verandering is de langzame maar gestage diversifiëring van het aanbod, dat meer nadruk legt op het sociale aspect. De ontwikkeling van een breder activiteitenaanbod wordt gedeeltelijk bepaald door de interne dynamiek, m.n. de aanwezigheid van jongere krachten die een moskee wensen die voldoet aan hun noden (die niet noodzakelijk dezelfde zijn als deze van hun vaders) maar anderzijds ook door impulsen vanuit de Belgische overheden. Gezien religieus geïnspireerde activiteiten niet in aanmerking komen voor overheidstussenkomst gaan moskeeën zich noodgedwongen oriënteren op andere activiteiten. Gezien er op dit ogenblik nog steeds geen uitvoering is van de wet op de erkenning van de islamitische eredienst (1974) die de betoelaging van ondermeer werking en personeel zou inhouden, beschikken de moskeeorganisaties op dit ogenblik over nagenoeg geen structurele inkomsten. De piste van sociaal-culturele activiteiten voorziet hier althans voor een deel in. De moskee als plaats voor collectieve religieuze praktijk blijft uiteraard bestaan. Hoe neemt de moskee deze functie waar? De beleving van de moskee door de moslims zelf, louter religieus, blijft

een punt dat we niet uit het oog mogen verliezen. Uiteraard is religie nauw gekoppeld aan sociale en culturele aspecten. Binnen de islam heeft elke handeling een sacrale en een profane betekenis. We merken het bestaan van twee visies op wat de moskee kan en dient te zijn. Enerzijds de visie die stelt dat de moskee een polyvalent (islamitisch) centrum dient te zijn waarbinnen het religieuze één van de onderwerpen wordt naast de andere. Anderzijds bestaat de visie dat de moskee het huis van God is waar iedereen terecht moet kunnen voor rust en meditatie. In de 'polyvalente' moskeeën worden verschillende vormen opgezet. In deze moskeeën mogen we spreken van een georganiseerd aanbod aan sociaal-culturele activiteiten. Er gaat veel aandacht naar Arabische en Nederlandse taallessen voor jongeren enerzijds en voor ouderen en nieuwkomers anderzijds. Deze cursussen worden ofwel opgezet door de moskee zelf, ofwel georganiseerd door een externe organisatie. Het aanbod van sociaal-culturele activiteiten is zodanig ontwikkeld dat de moskee zelf het interne aanbod coördineert. Sport blijft een activiteit die succes heeft bij de jongeren. Het aanbod wordt bepaald door de organisatorische en financiële capaciteit van de moskee in kwestie. Naast deze 'polyvalente' moskeeën spitsen de meerderheid van moskeeën zich momenteel meer toe op het religieuze en eventueel het maatschappelijke aspect, maar dan sterker religieus gekaderd. Hier gaat men ervan uit dat de moskee een plaats van rust, meditatie en contemplatie dient te blijven en dat sport en andere activiteiten elders dienen verstrekt te worden. Uit Nederlands onderzoek blijkt dat deze visie in verhouding iets meer voorkomt bij de Marokkaanse moskeeën dan bij de Turkse en

Pakistaanse. Deze vaststelling gaat zeker op voor de 'traditionele' 1ste generatie moskeeën maar vanaf het ogenblik dat de jongere mannen hun invloed kunnen laten gelden merken we radicale verandering (cfr. Het Educatief Centrum - El-Markaz Et-Tarbawi). Het mag inderdaad gesteld worden dat 1ste generatie Turkse moskeeën de moskee ruimer interpreteren dan de 1ste generatie Marokkaanse bestuurders. Dit gaat echter niet meer op vanaf het ogenblik dat het bestuur in handen komt van de 2de generatie. In beide gevallen blijft de moskee een plaats bij uitstek voor ontmoeting tussen de leden. Externe dynamieken blijven afhankelijk van de visie van de verantwoordelijken, maar ook van de lokale overheden die zulk een maatschappelijke functie stimuleren. Gezien het feit dat de islam geen hiërarchische structuur kent, zijn de moskeeën vrij en onafhankelijk in het bepalen van hun prioriteiten. Gezien de moskeeën in Vlaanderen volop in beweging zijn is het moeilijk om naar analogie met Dasetto een typologie te construeren. Tendensen uit ons onderzoek voor het Gentse wijzen er op dat de moskeeën momenteel nog voornamelijk in handen zijn van de 1ste generatie mannen. Ondanks de steeds groeiende bereidheid om samen te werken blijken de meeste moskeeën nog voornamelijk etnisch-linguïstisch homogeen georganiseerd te zijn. Voor Gent gaat het dan om Turkse of Marokkaanse moskeeën. In landen met een andere samenstelling van de moslimbevolking ziet men dit onderscheid ook terugkomen. Wat betreft het aanbod van de moskeeën richt de meerderheid zich, net als in Nederland (Landman:1992), nog tot de primaire functies m.n. het gebed en de preek en het koran- en Arabisch onderricht. Dit ligt immers in het verlengde van de traditionele activiteiten die ontplooid werden

binnen moskeeën in de landen van herkomst. Het ontstaan van een Europese islam, d.w.z. een islamitische organisatie die zichzelf vorm geeft in de Europese context, is een feit. Hoewel moskeeën vooral georganiseerd zijn op etnisch, linguïstische of nationale gronden, worden deze klassieke migratiebreuklijnen nu toch ook overschreden. Ook de leiding van de moskeeën is niet meer volledig in handen van de eerste generatie; een nieuwe groep van jongeren participeert hieraan.

Het moskeelandschap in België en in het verlengde in Europa, is in volle beweging. Dit enerzijds als gevolg van interne dynamieken binnen de gemeenschappen zelf, naarmate de verschillende geledingen (vrouwen, jongeren) ook hun plaats willen verwerven binnen het geheel, en anderzijds als gevolg van de impulsen die uitgaan van de Belgische overheden. Vooral sinds de moskeeën zich meer naar de buitenwereld toe profileren, merken we dat ze een belangrijke rol spelen in de integratie en participatie van moslimimmigranten. Tegelijkertijd dienen we ons ervoor te hoeden deze 'nieuwe' rol en functies van de moskeeën te overschatten. Het is de start van een veranderingsproces met alle groeipijnen van dien. De moskeeën zijn belangrijke actoren met een zekere invloed en kunnen daarom, naast andere zelforganisaties, een aanspreekpunt worden voor het (lokaal) (cultuur) beleid. De diversifiëring van het activiteitenaanbod van de moskeeën alsook de evolutie van moskeeën naar islamitische, culturele of educatieve centra, biedt het sociaal-cultureel veld mogelijk een nieuwe partner. Gezien de grote bereikbaarheid van moskeeën, niet enkel voor de klassieke achterban van de 1ste generatie mannen, maar

meer en meer ook jongeren en vrouwen, evolueren ze naar actieve zelforganisaties (van etnisch culturele minderheden) die waardevol werk kunnen leveren en reeds verrichten. Omdat activiteiten uitgaande vanuit moskeeën niet in aanmerking komen voor tussenkomst vanuit de overheden, is hier zeker een rol weggelegd voor de sociaal-culturele sector, in het bijzonder in het kader van het nieuw decreet op cultuur dat een belangrijke rol weggelegd ziet voor zelforganisaties. Teneinde deze dynamiek en evolutie binnen de moslimgemeenschap te consolideren, lijkt het ons noodzakelijk de nodige aangepaste ondersteuning te bieden aan deze nieuwe kaders. De betoelaging van de strikt religieuze aangelegenheden van de moskee blijft voor de rekening van het Ministerie van Justitie, afdeling Erediensten en dit conform de regelgeving betreffende de erkenning van de 'temporalien' van de islamitische eredienst. Hieronder ressorteert, wat betreft de moskeeën, ondermeer de betoelaging van de religieuze voorgangers in het gebed (imam), bouw en onderhoud van de gebouwen, ... De taak die weggelegd is voor de 'sociaal-culturele' sector situeert zich op het niveau van *de moskee als zelforganisatie van 'etnisch-culturele minderheden'* en valt onder de bevoegdheid van het ministerie van cultuur. Hierbij kunnen 'bredere' activiteiten, die weliswaar vanuit islamitisch perspectief verstrekt worden, in aanmerking komen voor betoelaging en ondersteuning in het bijzonder indien ze aansluiten bij de prioriteiten die geformuleerd zijn ten aanzien (organisaties) van 'etnisch-culturele minderheden' in het kader van het cultuur- en welzijnsbeleid.

Meryem KANMAZ en Farid MOKHLESS

5. BOODSCHAP TER GELEGENHEID VAN DE 5E VERJAARDAG VAN DE ROMA DEPORTATIE IN GENT

De Gentse Roma gemeenschap herdacht dit jaar voor de 5de keer de deportatie van 74 mannen, vrouwen en vooral kinderen naar Slovakije. Het was, 5 jaar geleden, op donderdag 30 september 1999 dat enkele tientallen Roma door de Politie met een brief naar de commissariaat werden gelokt. Op de uitnodiging stond te lezen: gelieve u aan te bieden op ...

...om uw asieldossier te vervolledigen.

De arme stakkers, die nietsvermoedend op de uitnodiging ingingen werden manu militari opgepakt.

Hun gezin werd thuis opgehaald met wat kleren en samen werden ze 's anderdaags overgebracht naar het gesloten centrum 127bis in Steenokkerzeel.

Daar verbleven de 74 Roma tot ze op dinsdag 5 oktober om 17u met een charter gedwongen terug werden gevlogen naar Slovakije. Net voor hun vertrek kregen ze allen nog een nummer op de arm geschreven, op het vliegtuig werden ze "begeleidt" door gemaskerde politiemannen.

De Belgische regering had haar spierballen laten rollen en leverde het bewijs van een nieuwe, harde en efficiënte aanpak van de uitgeprocedeerde asielzoekers of "illegalen". Alle protest en verzet ten spijt, zelfs een dringend verzoek vanwege het Europees Hof voor de Rechten van de Mens om de uitwijzing op te schorten, kon niet baten. Deze "collectieve uitwijzing" moest en zou doorgaan en een voorbeeld stellen. Het ging toch maar om Slovakien – om illegale zigeuners – die in de weken voordien door bepaalde politici en door de media werden afgeschilderd als "economische toeristen, profiteurs, dieven, mensenhandelaars, rondhangende nietsnutten." Voor de grote meerderheid van de politici en van de bevolking was er geen vuiltje aan de lucht. En toch... er was protest en er kwam solidariteit. Vooral hier in Gent was het aangenaam vast te stellen hoe groot de steun was, bewijs hiervan waren de vele manifestaties en het fantastische Solidariteitsfeest in De Vooruit met 700 mensen. Deze solidariteit werd later omgezet in effectieve steun en hulpverlening vanwege vrijwilligers en hun organisaties. Tot op vandaag kunnen heel wat Roma rekenen op de hulp van de Gentenaars en hun verenigingen.

Het zijn al deze mensen en organisaties die we vanuit de Roma gemeenschap bedankten met een soort "Dank feest" op 13 november. Het was dan trouwens precies 5 jaar geleden dat het grote Solidariteitsfeest plaats vond.

Het protest, in Gent vooral getrokken door de toenmalige koepel van zo'n 30 organisaties, Gastvrij Gent en later verdergezet door Opré Roma (toen nog in de oude samenstelling), heeft er ook toe geleid dat er op beleidsvlak een aantal positieve veranderingen werden doorgevoerd. Er werd niet langer actief meegewerkt aan het

federale verwijderingsbeleid en er kwamen duidelijke afspraken en richtlijnen over hoe met opdrachten tot verwijdering moest worden omgesprongen.

Er kwamen uitzonderingen voor zwakkere groepen (bv zwangere vrouwen, zieken), kinderen mochten meer van de schoolbank worden geplukt en gezinnen konden niet langer worden gescheiden. erkennen deze positieve koerswijzigingen en rekenen er op dat de Gentse overheden, burgerlijk politieel, er op toezien dat de bestaande regels blijven gelden en dat men de soms onvermijdelijke maatregelen met de grootste omzichtigheid neemt steeds de menselijke aanpak kiest. De meeste Roma komen immers uit EU landen en verblijven hier vaak al meer dan 5 jaar.

Om deze boodschap over te brengen gaven we op 30 september 2004 dan ook een brief af aan een afgevaardigde politiecommissaris.

Elk jaar opnieuw spoken rond deze tijd de beelden van toen weer door onze hoofden. Wat velen wellicht reeds zijn vergeten blijft voor de Roma gemeenschap in Gent altijd een litteken. Een slag in het gezicht van dergelijk kaliber kan en mag niet worden vergeten.

niet
We
en
en

Ons geloof in de Belgische democratie heeft toen een flinke knauw gekregen. De Roma gemeenschap heeft zich in die 5 jaar gehandhaafd, ondanks alles. Haar vertegenwoordigers hebben voor de gemeenschap een plaats afgedwongen, ook op beleidsvlak. Niemand kan vandaag onze gemeenschap door het slijk halen of op de agenda van gedwongen terugkeer scenario's zetten zonder dat onze organisaties reageren en we met opgeheven hoofd de uitdagingen en mogelijke

confrontaties aangaan.

Het is dit jaar dan ook symbolisch dat alle Gentse Roma verenigingen SAMEN deze herdenking op 30 september 2004 maar later op 2 oktober 2004 ook de info avond voor de Roma en het dankfeest op 13 november 2004 organiseerden. Een verenigd volk is immers een sterk volk.

Tot slot deze boodschap in naam van de ganse Roma gemeenschap:
Gent, Vlaanderen, België: we zijn hier, we blijven hier!

Aven saste the bachtale
Ačhen Devleha

(wees gezond en gelukkig)
(God zij met jullie)

Wolf Bruggen
Baloghová
Opré Roma

Tibor Moco
Onafhankelijk Roma Initiatief

Darina Bruggen
Bachtale Čhave

Darina
Romane Džuvia

6. GENT HELPT. WEGWIJZER VOOR INITIATIEFNEMERS

Zowel amateur- als professionele verenigingen, doen vaak een beroep op stadsdiensten bij het organiseren van hun activiteiten. De Dienst Feestelijkheden, de Sportdienst, het Departement Cultuur en de Dienst Receptieve Ruimten zijn bekend bij de organisatoren.

Enkele verenigingen kennen vlot de weg naar de Stad en weten waar ze het best geholpen worden. Voor de meesten is het niet even duidelijk welke vormen van ondersteuning mogelijk zijn.

Het boekje 'Gent helpt. Wegwijzer voor initiatiefnemers' brengt daar verandering in. Voor het eerst in 20 jaar wordt over de departementen heen alle informatie gebundeld. In een overzichtelijk en vlot toegankelijk boekje ziet de Gentenaar in één oogopslag waar hij terecht kan voor subsidies, een zaal, materiaal en promotie voor een activiteit.

De vormen van ondersteuning van andere overheden staan erin

vermeld en er zijn praktische tips over vzw's, Sabam, politie, brandweer, enz.

Met foto's en verhalen uit de praktijk wil dit boekje de verbeelding van nog meer Gentenaars aanwakkeren om van Gent een bruisende stad te maken.

Voor een exemplaar kan je terecht op het Departement Cultuur in de Veldstraat 82 of in de Stadswinkel in het Administratief Centrum aan de Zuid of bij de federatie voor onze aangesloten leden. Een groot aantal van onze lidorganisaties bezit reeds deze handige

wegwijzer. Het boekje wordt positief onthaald. Heb je na het lezen van deze infobrochure nog vragen, neem dan gerust contact op met ons!

Je kan het boekje ook digitaal raadplegen (pdf, 4.436 kB) via de website www.gent.be. Omdat het een groot document is, kan het wel even duren voor het ingeladen is.

7. VOORSTELLING LEDEN

7.1 FLUX VZW

"Education is the movement from darkness to light." (Allan Bloom)

Het is intussen geen geheim meer dat de allochtone jongeren heel veel problemen ervaren binnen het onderwijs. Diverse studies en grootschalige onderzoeken resulteren in een bevestiging hiervan. Als we bovendien nog het percentage van allochtone studenten aan hogescholen en universiteiten in beschouwing nemen, kunnen we deze schrijnende onderwijsproblematiek niet meer negeren.

Missie, visie en waarden

Flux bestaat uit Gentse allochtone studenten, die zich willen engageren om de onderwijsproblematiek van allochtone jongeren aan te pakken. Het is geen utopie te wensen dat de onderrepresentatie van allochtone jongeren in het hoger onderwijs wordt weggewerkt. Wij zijn er ons echter wel van bewust dat dit doel niet op korte termijn kan bereikt worden en dat het heel veel inspanning zal vergen. Niettemin willen we ons maximaal inzetten om het beoogde doel te bereiken. Hierbij verwachten we ook een interactie met de

verschillende onderwijsinstellingen. Zowel secundaire scholen, als CLB's, hogescholen en universiteit kunnen actief een steentje bijdragen. De medewerking van alle mogelijke actoren binnen het veld betekent voor ons een pluspunt en zal ervoor zorgen dat we ons doel nog sneller kunnen bereiken.

De naamkeuze is zeker niet onbewust verlopen. Flux betekent immers 'stroom', 'voortdurende verandering'. Hiermee willen we duidelijk maken dat we erop gericht zijn verandering te brengen in het

stille verloop van deze problematiek.

Onze waarden zijn:

multiculturaliteit,
solidariteit,
tolerantie,
politieke
onafhankelijkheid

laagdrempeligheid en een open sfeer, die de mogelijkheid biedt voor de ontplooiing van eenieder. Ons team bestaat uit 2 toekomstige Turkse bestuurskundigen, een jurist, een informaticus, een architecte, een communicatiespecialiste en een politicoloog en een psychologe.

Wij zijn er stellig van overtuigd dat Flux met zijn divers karakter een meerwaarde kan bieden binnen de onderwijsproblematiek. Ten eerste kan deze diversiteit binnen het team zelf verschillende perspectieven belichten en ten tweede kan het als een waaier dienen in onze functie als voorbeeldfiguur naar allochtone leerlingen toe.

Doelstellingen

Om een orde te creëren in de chaos hebben we onderscheid gemaakt tussen instroom, doorstroom en uitstroom. Deze zijn de drie pijlers van onze doelstellingen en tevens ook de drie fasen in de schoolloopbaan. Onder instroom verstaan we het proces van het binnentreden van het hoger onderwijs. De instroom van allochtone jongeren in het hoger onderwijs willen we kwalitatief en kwantitatief sterk bevorderen. Voor dit stadium zijn in de eerste plaats het CLB en

uiteraard ook scholen onze belangrijkste gesprekspartners.

Doorstroom betekent het slagen naar een hoger jaar. Zelfs na het doormaken van een moeizaam instroomproces kennen de meeste allochtone studenten problemen. Het percentage van schooluitval is zeker niet te onderschatten. Monitoraat en peter-meterschap zijn maar enkele voorbeelden om het probleem te verhelpen.

Tenslotte slaat uitstroom op het proces waarbij afgestudeerden (of laatstejaars) zich aanbieden op de arbeidsmarkt. Onze inbreng binnen deze fase zou erin bestaan een netwerk te creëren via het aanleggen van een database. Werkgeversorganisaties, de VDAB en de lokale werkwinkels zullen in dit opzicht een veelbetekenende rol vervullen.

Deze doelstellingen zullen we dan vertalen naar concrete activiteiten, die dan ook betrekking hebben op de drie fasen.

Contact: info@vzwflux.be
Site: www.vzwflux.be

7.2 SOMALI SPORT EN CULTUUR JONGEREN IN BELGIË (SSCJB) VZW

Somali Sport en Cultuur Jongeren in België (SSCJB) werd opgericht in Gent, België, in 2003. omdat er in België nog geen enkele Somalische organisatie bestaat die de thema's behandelt die wij willen promoten. Het gaat over thema's die het dynamische karakter en de interesses van de Somalische jongeren en cultuur weerspiegelen.

Ten eerste willen wij de Somalische gemeenschap ondersteunen en motiveren op de werkvloer en in het onderwijs. Daarnaast wil SSCJB het sociale weefsel binnen de Somalische gemeenschap versterken en verzekeren dat ze zich integreert, samen met de andere gemeenschappen in het land. Wij zijn potentieel lid van de 'Union of Somali Sports, Youth and Culture in Europe'. Wij hebben al deelgenomen aan tal van activiteiten in en buiten België, zoals de sportcompetitie van Somalische teams in Europa en de voetbalcompetitie van de Stad Gent.

Ten derde wil SSCJB ook werken aan de heropleving van de Somalische cultuur. Wij willen dat doen door het versterken van onze relatie met de Belgische samenleving. Ten slotte is één groot doel van onze organisatie om te voorzien in onderricht voor jonge Somaliërs in België. We voorzien lessen voor diegene die verslaafd zijn aan drugs of verzeild geraakt zijn in andere problematische situaties. Om deze activiteiten te kunnen starten,

zoeken wij hulp om ons werk verder te zetten.

SSJB staat open voor iedereen. Wij zijn dan ook trots dat we al enkele Belgische leden tellen.

Doelen

Integratie verzekeren voor Somalische mensen die in België wonen.

De rijke Somalische cultuur en muziek aanbieden.

Met Somalische jongeren deelnemen aan sportactiviteiten.

Ontmoetingen creëren voor Somalische jongeren en kinderen. Somalische jongeren weerhouden van druggebruik en ander problematisch gedrag.

De Somalische gemeenschap in België bewustmaken van hun eigen cultuur en de

Belgische cultuur

Het oprichten van een centrum voor overleg en dialoog voor de Somalische gemeenschap in Gent. In dit centrum zullen lessen Nederlands en socio-culturele integratie gegeven worden. In deze lessen zullen wij de geschiedenis, de regels en waarden van de Belgische samenleving trachten over te brengen aan de Somalische mensen. Dit moet hen helpen om zich aan te aanpassen en beter te integreren.

Contact

Abdi Ahmed Rashid, voorzitter
Opvoedingstraat 50
9000 Gent, Belgium
Tel. 09/232 78 43

7.3 MARIAM VZW

In 2003 werd Mariam vzw, het Vlaams-Armeens wetenschappelijk-cultureel centrum, opgericht dankzij de stuwende kracht van Karine Meliksetyan. In het eerste werkjaar oogstte deze vzw reeds veel succes met de organisatie van een Vlaams – Armeense literaire ontmoeting tussen de poëzie van de Armeense dichter Daniel Vqroujan en de Vlaamse dichter Emile Verharen. Deze activiteit werd mede mogelijk gemaakt door de stad Gent en de provincie Oost-Vlaanderen.

In de tweede helft van 2003 verrichtte Mariam vzw een onderzoek naar noden en behoeften binnen de Armeense gemeenschap in Vlaanderen. Opvallende bevinding was de bezorgdheid van ouders en kinderen omtrent de schoolloopbaan en de kansen die hieraan verbonden zijn. Vooral taalachterstand werd aangehaald als grote oorzaak van de mindere kansen binnen onderwijs van vele Armeense kinderen. Aangespoord door dit onderzoek startte Mariam vzw in oktober 2003 een project van naschoolse begeleiding op met de welklinkende naam "het Gentse jeugdpaleis". De kinderen worden begeleid door gediplomeerde leerkrachten en er wordt ook samengewerkt met hogescholen. Kinderen met taal- of leerstoornissen of stemstoornissen worden extra begeleid door een logopediste. Deze naschoolse begeleiding gaat door in de Oudstrijderslaan 1 in de wijk Malem. Op dit moment huurt Mariam vzw er 3 klaslokalen.

Aanvankelijk genoten twee leerlingen van de naschoolse begeleiding. In december 2003 bleek dat zij duidelijke vooruitgang geboekt hadden. Zo kwamen al vlug meer kinderen aankloppen bij Mariam vzw.

Al vlug werd duidelijk dat het probleem van taalachterstand niet enkel een probleem van Armeense kinderen is, maar dat dit een algemeen probleem is voor kansarme kinderen (allochtoon en autochtoon). Dit vertaalde zich dan ook in binnenkomende hulpvragen van vele kinderen, jongeren en hun ouders, ongeacht nationaliteit. Vanaf maart 2004 gooide Mariam vzw bijgevolg de deuren open voor alle kinderen.

Lessen gaan door op woensdagnamiddag en zaterdag. Leerlingen die hiernaast nog extra begeleiding nodig hebben kunnen ook op andere avonden in de week een uurtje bijles volgen. Momenteel staan 8 vrijwilligers, allen met een pedagogisch diploma op zak, klaar om de naschoolse begeleiding vorm te geven. De naschoolse begeleiding wordt georganiseerd in kleine groepjes van maximum 5 leerlingen om zo het individueel begeleiden te kunnen garanderen.

Aanbod:

- **Voor kinderen van de lagere school:** de kinderen worden naschools ondersteund door leerkrachten bij het maken van hun huiswerk en extra inoefentaken. Een logopediste helpt hen met de Nederlandse taal. Hiernaast worden ook lessen en workshops (toneel, muziek,...) in persoonlijke expressie aangeboden.
- **Voor leerlingen van het secundair onderwijs:** er worden bijlessen en extra ondersteuning aangeboden door leerkrachten van het secundair onderwijs in volgende vakken: Nederlands (grammatica, spelling), wiskunde, meetkunde, Frans, aardrijkskunde, biologie, anatomie, kunst, muziek en informatica. Hiernaast worden ook expressieve vakken aangeboden.

Momenteel volgen 18 leerlingen wekelijks het ondersteuningsaanbod van Mariam vzw. De groep telt twee kleuters, 8 leerlingen van het lager onderwijs en 8 leerlingen van het secundair onderwijs. Bij aanvang wordt ieder kind gescreend door Logo MVG BVBA, de logopedische disciplinaire groep, uit Ledeberg. De resultaten van deze tests dienen op hun beurt als basis om een degelijke naschoolse begeleiding uit te werken per kind. Er wordt ook contact opgenomen met de school van ieder kind om hen op de hoogte te brengen van de naschoolse begeleiding die het kind volgt en eventuele samenwerking mogelijk te maken.

Tweemaandelijks komt de groep van vrijwilligers en de logopediste samen om de vorderingen van de leerlingen te bespreken en de individuele begeleiding verder op maat te houden van ieder kind. Alle vorderingen worden bijgehouden in een dossier per kind.

Mariam vzw vindt het zeer belangrijk dat kinderen en jongeren graag komen. Daarom bieden ze de naschoolse begeleiding op een speelse manier aan. Sterke punt van de werking is de individuele begeleiding die Mariam vzw kan aanbieden.

Karine Meliksetyan

Voorzitster vzw Mariam

karinemeliksetyan@pandora.be

09/ 237 08 76

0495/ 85 05 12

8. ACTIVITEITEN

8.1 SOEDANESE GEMEENSCHAP

Op 30/10 kwam de Soedanese Gemeenschap in de lokalen van FZO-VL bijeen ter gelegenheid van de vasten in de maand Ramadan. Rond 17 uur werd de vasten gebroken met een gebed, gevolgd door een gevarieerde maaltijd voor mannen en vrouwen. Er hing een gemoedelijke sfeer in de groep. Velen lieten met veel plezier een kiekje van zichzelf en van hun verrukkelijke eten nemen. Om 20h moest de zaal echter al weer opgeruimd worden om plaats te maken voor de volgende groep die het lokaal 's avonds zou gebruiken. Spreekwoordelijk gezegd: het was kort, maar goed!

Annelies Vanhooren

8.2 LADIES FIRST

Op 21 november vond, naar aanleiding van het suikerfeest, het vrouwenfeest 'Ladies First' in de Centrale plaats. Het initiatief hiervoor werd genomen door een aantal vrouwen uit Nieuw-Gent i.s.m. de Centrale. Het was de bedoeling het feest voor alle vrouwen open te stellen zodat ze elkaar beter konden leren kennen. Tegelijkertijd was het een gelegenheid om verschillende vrouwen van verschillende culturen te betrekken bij een feest. In een belangrijk islamitisch later werd FZO-VL bij de organisatie stond in voor de betrokken. FZO-VL bekendmaken muntthee en voor het van de achterban. activiteit bij

De meisjes van Omuz Omuza

Het feest was een succes. Vrouwen van verschillende achtergronden waren present. We hadden hen gevraagd om zelfgebakken koekjes mee te brengen. Zo konden we uit de verschillende keukens proeven.

DJ Jablia kwam het feest animeren. Ze draaide voor ieder wat wils: Rai, Cha'bi, Afrikaanse, Turkse muziek en nog veel meer. Ze kreeg veel vrouwen op de dansvloer. Enkele meisjes van Omuz Omuza, een lidorganisatie van FZO-VL, verzorgden een klein optreden. Er heerste een ontspannen sfeer en wij dansten tot op het laatste moment.

Een feest voor

.... Groot

..... En Klein

Siham Benmammar

8.3 NIEUWJAARSRECEPTIE FZO-VL

Plaats: Activiteitenlokaal FZO-VL

Datum: 27 januari 2005

Hieronder vind je enkele foto's van onze nieuwjaarsreceptie.

Sonmez M.

9.4 INTERCULTURELE VROUWENDAG 2005

Geef haar een applaus want ze doet het weer!

Zaterdag 5 maart was het weer zover! Het vrouwennetwerk Oog in Oog organiseerde voor de derde maal op rij de interculturele vrouwendag in de Centrale te Gent.

➤ **Wie is Oog in Oog vrouwennetwerk Gent?**

Oog in Oog is een netwerk van organisaties die bijzondere aandacht besteden aan vrouwen over de grenzen heen. Samenwerken, culturen uitwisselen en grenzen doorbreken door netwerking is hierbij een bewuste keuze.

Sedert de start vergroten van vrouwen het netwerk. Er uitgewisseld, kennen en er activiteiten

eind 2001 is het gelijke kansen voor vertrekpunt. Van dit wordt informatie men leert elkaar worden samen georganiseerd .

Nadia Kabbar van de **Soedanese gemeenschap** verzorgde reeds de tweede maal op rij de open workshop hennaschilderen. Met grote concentratie versierde ze hand na hand met prachtige tekeningen.

Het netwerk is zeer divers: gaande van miniverenigingen met grootse plannen tot verenigingen die bekend zijn over heel Vlaanderen!

Intercultureel werken is en blijft de drijfveer. Vrouwen hebben evenveel gelijkenissen als verschillen: leeftijd, afkomst, seksuele voorkeur, handicap,... zorgen voor een boeiende diversiteit. Het is de kracht van vrouwen die telt!

In het vrouwennetwerk werken een 20-tal organisaties nauw samen waaronder oa FZO-VL, De Sloep, 11.11.11 en Dit alles is mogelijk met de steun van de dienst gelijke kansen van de stad Gent en de provincie Oost-Vlaanderen.

➤ **De interculturele vrouwendag 2005**

Dit jaar stond de vrouwelijke creativiteit centraal op de vrouwendag. Enkele lidorganisaties van FZO-VL werkten actief mee om de vrouwelijke creativiteit in de verf te zetten. Geef hen alvast een applaus want ze deden het weer!

De
st
an
d
v
a
n
FZ
O-
VL

werd bevrouwd door **De Rozentuין vzw** en **Basi Bo Moko vzw**.

Beide verenigingen stelden hun werking met groot enthousiasme voor!

De Rozentuין vzw liet het publiek o.a. kennis maken met Tibetaanse klankschalen en intuïtief tekenen. Ook stelde de Rozentuין haar project over de opvoeding van kinderen voor.

Basi Bo Moko vzw legde dan weer de nadruk op gelijkenissen en verschillen tussen het leven van een vrouw in België en Kongo. Vele bezoekers van de vrouwendag waren geïnteresseerd in de begeleide wandeling door de wijk Matonge en de Afrikaanse kooklessen die Basi Bo Moko in de maanden april tot juni organiseert.

Rabia Kaçar van **Kardelen vzw** liet op het scherm in de Turbinezaal een beeldverslag zien over het harde leven van vrouwen (en mannen) in één van de armste landen ter wereld: Bangladesh.

Dit beeldverslag was volledig zelf gefilmd en gemonteerd. Rabia had ook enkele stoffen mee, handgemaakt door de vrouwen van Bangladesh. Door het maken en te koop aanbieden van deze stoffen proberen vrouwen in Bangladesh iets te verdienen. Of hoe creativiteit voor vrouwen soms noodzakelijk is om te overleven....

Tine Devaere